

Μέγαρα

επιστρέφοντας είχαμε τραβήξει ένα κουτί φιλμ αντί για τρία. Περνώντας πάλι απ' τον ελαιώνα, είδαμε τα δέντρα ξεριζωμένα και πεσμένα, χιλιάδες κορμοί με τις τεράστιες μπάλες με τις ρίζες τους έξω από τη γη. Σταματήσαμε συγκλονισμένοι από το Βατερλιό αυτό και λέμε να τραβήξουμε ένα κουτί μ' αυτό το θέαμα. Γέμισα εγώ το σασί κι όταν άρχισε ο Σάκης να τραβάει, είδα στο βάθος έναν βοσκό και τον ρώτησα τι έγινε εδώ, ρε μπάρμπα, κι εκείνος μου έβγαλε ένα λόγο που με τρέιλιε. Ήταν βοσκός, ακτήμονας, και να δεις πώς μιλούσε σ' έναν άγνωστο για τους ισχυρούς και για το χρήμα... Μέσα στη χούντα κανένας δεν μιλούσε έτσι, για τους άρχοντες της πόλης, για την κυβέρνηση, για τους πλούσιους. Και δεν μιλούσε σαν αριστερός, μιλούσε σαν άνθρωπος της γης. Μαγνητίστηκα λοιπόν κι άρχισα να πηγαίνω στα Μέγαρα συχνά, βρήκα κι ένα Nagra και ηχογραφήσα, ενημερώθηκα, δικτυώθηκα, και όταν γνώρισα τους ανθρώπους που μιλούσαν στην ταινία πουλήθησα το αυτοκίνητό μου και αγόρασα φιλμ, ο Μανιάτης έβαλε την κάμερα και μια φίλη υποσχέθηκε να δανειστεί το αυτοκίνητο του άντρα της. Πηγαίναμε και ξαναπηγαίναμε επί μήνες, η ταινία δεν τελειώνει. Μέχρι που μετά το Πολυτεχνείο ήρθε η δεύτερη χούντα και προκειμένου να πάρει τους αγρότες με το μέρος της, τους επέστρεψε τη γη τους, κατεστραμμένη. Αυτό ήταν ένα τέλος. Κι εγώ βέβαια αναρωτιέμαι σήμερα, έχει τελειώσει η ταινία;

Η ταινία έχει και μια οικολογική διάσταση, μιλάει γι' αυτή την τρομερή καταστροφή της ευρύτερης περιοχής, Μέγαρα, Ελευσίνα, που ζούμε σήμερα. Η πτυχή αυτή ήταν εν γνώσει σας τότε;

Η λέξη οικολογία δεν υπήρχε στην Ελλάδα τότε, καλά καλά δεν υπήρχε ούτε στο εξωτερικό. Όταν πρωτοπήγα στον μπάρμπα-Παναγή και μου φώναζε «Θα φάτε πετρέλαιο! Εσείς και τα παιδιά σας θα φάτε πετρέλαιο!» είχε μπει ο τόνος – λίγο ερήμην μου στην αρχή, αλλὰ είχε μπει.

Πιστεύεις ότι μια ταινία μπορεί να αλλιάξει τον κόσμο;

Θα σου μιλήσω σαν θεατής. Υπάρχουν στιγμές ταινιών που πραγματικά μου έχουν σημαδέψει τη ζωή. Αν μου κάνεις την ίδια ερώτηση για την πολιτική, θα σου πω ότι τότε πιστεύαμε ότι θ' αλλιάζαμε τον κόσμο, και πραγματικά βοηθήσαμε όλοι, όλη η νεολαία ενωιά, να πέσει η χούντα. Μετά πίστευα ότι θα συνεχίζαμε ν' αλλιάζουμε τον κόσμο, κάτι που δεν έγινε. Σήμερα υπάρχει η σιωπηλή χούντα της οικονομίας, της οικονομικής επιτυχίας. Τα παιδιά μεγαλώνουν σαν σκλάβοι από δώδεκα χρόνων. Αυτό δεν πολεμιέται. Τα τελευταία τριάντα χρόνια υποστηρίζω την Greenpeace ενώ τα τελευταία δεκαπέντε έχω επικεντρωθεί στο στενό μου περιβάλλον και... στην πολυκατοικία μου! Θέλησα ν' αλλιάξω την πολυκατοικία μου, να συνεργαστούμε και να έχουμε καλές και εποικοδομητικές σχέσεις, και το κατάφερα. Δεν είναι πολύ αλλιά δεν είναι και λίγο. Και στο σινεμά για κάτι τόσο δα προσπαθείς, αλλιά αξίζει τον κόπο.